

Szerelik a fúrópajzsot

Acs S. Sándor felvétele
A Bányászati Aknamélyítő Vállalat Nadas utca és a Makkoserdő sor sarkán levő telephelyén a Szovjetunióból érkezett három szakember irányításával szerelik össze a fúrópajzsot, amely hamarosan elindul másfél kilométeres föld alatti útjára, Tarján felé. Képünkön a pajzs és a mögé szerelt, a kivált földet automatikusan eltávolító szállítóberendezés látható.

Nők a közéletben

Eredményesen dolgoznak a tanácsstag nők
Hol kell javítani?

Huszonegy nőtagja van a megyei tanácsnak; öket hívta megbeszélésre tegnap, hétfőn a Hazafias Népfőrdő megyei elnöksége és a nőbizottság. Az anketon dr. Horváth Károlyné, a megyei pártbizottság nőfelelőse adott tájékoztatást nőpolitikai kérdésekről, majd Hantos Mihály, a megyei tanács elnökhelyettese elemelte, hogyan dolgoznak a női tanácsstagok, miként valósul meg a gyakorlatban a végrehajtó bizottság nőkérdéssel kapcsolatos állásfoglalása.

Közismert, hogy a nők közéleti tevékenységének, a többletmunka vállalásának feltétele, javítani kell a nők életkörülményein, egyre több szolgáltatással kell segíteni az asszonyokat abban, hogy szabad idejük legyen. Pillanatnyilag nem tudtuk még biztosítani az asszonyok számára, hogy könnyebb legyen a második műszak, ezért a közéletben vállalt funkciók betöltése nem kizárólag felkészültségükön, rátermettségükön múlik. Ezért akár azt is mondhatjuk: nem egy asszonytól áldozat az a rengeteg társadalmi munka, amit végez.

A megyei tanács tagjainak 24,6 százaléka nő; általában lelkiismeretesen végzik kötelességeiket. A hét megyei tanácsülésről — amelyet 1971-ben és 1972-ben tartottak — a női tanácsstagok alig-alig hiányoztak. Viszont aktivitásuk a tanácsülésen nem dicsérhető, mert mindössze öten szóltak hozzá a napirendekhez és kilenc interpellációt nyújtottak be. A bizottságokban eredményes munkát végeztek, nemcsak megjelenésükre lehet mindig számítani, hanem hozzászólnak, gyakorlati javaslatok vannak. Akad persze ellenpélda is: van, aki nem vesz részt a

működési területéhez tartozó tanácsülésen, vagy még mindig nem adott számot a megyei tanácsban végzett tevékenységéről.

A résztvevők elmondták az anketon, hogy a nőkérdéssel kapcsolatos párthatározatot a tanács apparátus nem egy helyen csak ismételteti, ugyanakkor a magasabb állásokat, pozíciókat férfiak kapják. De öröndetes az a terv is, hogy a jövőben felméri: egyenlő bért kapnak-e az azonos posztion, beosztásban dolgozó nők és férfiak. Szó esett arról is, hogy gyakran a nők önbecsülése is kevés, nem szívesen vállalnak el vezető beosztást, azért is, mert a nőtársak nehezebben viselik el a női vezetőket, de azért is, mert munkájukat nem értéklik rendszeresen, így nem egyszer jogos a magasabb funkciót vállalt asszonyok kérdése: megfelelő-e, vagy csak a statisztika javítására kellett? Talán ez is magyarázza, hogy hamarabb belefáradnak a lányok, asszonyok a közéleti munkába, elmegy a kedvük, hogy érdemben hozzászóljanak kérdésekhez, mert jó néhány javaslatuk nem valósul meg, de hogy miért, arra választ se kapnak. Nem titkolták az anketon sem, hogy a női tanácsstagok közül néhányan úgy vélekednek most, a választások küszöbén: csinálja más, mi belefáradtunk. Arra is rávilágít ez, hogy ma már nem beszélni kell az egyenlőség kérdéséről, hanem a feladatok ellátásához meg kell teremteni a feltételeket. A közéleti munka persze dicsőség is, de elsősorban áldozatot igénylő, nehéz és felelősségteljes munka, amely rengeteg időt igényel.

A megbeszélésen részt vett tanácsstag nők kifejtették,

több segítséget várnak a tanács szakigazgatási szervek vezetőitől és mindenféleképpen azt is, hogy ugyanolyan figyelemmel intézzék a tanácsstag nők javaslatait, akár a férfi tanácsstagok felvetését. Bizonyára keserű tapasztalatok mondatják ezt velük.

Azért is hasznos volt az anket, mert a közös gondok megvitatása segítséget, kedvet és erőt ad további és remélhetőleg még jobb munkájukhoz.

SZ. M.

Szovjet szakemberek magyar kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa kormánykintüntetéseket adományozott azoknak a kiváló szovjet szakembereknek, akik kiemelkedő érdemeket szereztek a hazai ipar legkorszerűbb ágazatainak fejlesztésében, új szocialista nagyüzemeink építésében. Az Elnöki Tanács megbízásából a kintüntetéseket ünnepélyes külsőségek között Rapai Gyula, hazánk moszkvai nagykövete nyújtotta át, Moszkvában.

A Szovjetunió fennállásának ötvenedik évfordulója alkalmából a Székesfehérvári Könnyűfémű szélesszalag-hengerművének tervezésében és kivitelezésében való közreműködésért a Munka Érdemrend arany fokozatát kapta Mihail Bocin, a Szovjetunió Minisztertanácsának magyarországi külkereskedelmi képviselője, és Ivan Ivanov, a Szovjet Repülőgépipari Tudományos Kutató Intézet helyettes főmérnöke. A Munka Érdemrend ezüst fokozatát nyújtották át Lev Baulinnak, a Szovjet Színesfémkohászati Minisztérium főosztályvezető-helyettesének, Ludmilla Gorskovának, a „Cvetmetpromexport” szovjet külkereskedelmi vállalat főmérnökének, és Nyikolaj Szorokinnak, a Belaja Kalitvai Fémű főmérnökének.

A „Nehézipar Kiváló Dolgozója” címet kapta Ivan Ovsinnikov, a Novokramatorszki Gépgyár üzemvezető-helyettese, Leonyid Cipovic, a Szverdlovszki Gépgyár főmérnöke, Nyikolaj

Nyilvános gyűlésen keresztbe rakott jó néhány akadályt egy elvtársam a magyarázat és a meggyőzés útján. Magas torlaszokat emelt az igazságot méltányolni és befogadni akaró hallgatóság meg az előadó közé, melyeket azután kétszer-háromszor annyi energiával lehetett csak lerontani. Mondhatnám úgy is: amikor mindenütt szélteben kezd már hódítani a gazdasági élet realitásainak tisztelete, szenvedélyes demagóg beszédet vágott ki. Olyan szociális, továbbá ár- és bérintézkedéseket plakátolt a hallgatóságnak, amelyeket Dárius kincsesládájából sem lehetne egyelőre megvalósítani. A hallgatóság egy részének persze tetszett, meg is tapsolták. Nem túl viharosan, mert ma már mindenki belelát a népgazdaság kamrájába — hát inkább csak azért, mert valóban jó lenne odaig vergődni...

A Központi Bizottság novemberi határozatáról volt szó, amely megértéssel találkozott a közvéleményben, hiszen indítékai is, meg döntései is széles társadalmi érdekelismerésekben fogantak. A nagyjából pártönkivüliekből álló hallgatóság egyértelműen hajlamos volt arra, hogy befogadja a határozat igazságait — csak egy párttag lépett fel nyíltan és hangosan, mert ő, úgymond, „sokkal-sokkal többet várt”.

Nem volt nehéz megcáfolni, helyreigazítani, hiszen az emberek nem szeretik a felengzőségeket, a rózsaszín ködöket. S nem is a vitáról akarok én most beszélni, hanem a magatartásról. Arról, hogy kit mire inspirál a politikai elkötelezettség, az erkölcs, meg a tisztesség.

A novemberi párthatározatban olvashatjuk azt a fontos kitétel, hogy mit vár tagjaitól a kommunista párt, és mit kifogásol egyes kommunisták magatartásában. „A

Egyéni magatartás és kollektív felelősség

pártszervezetek egy része a pártban meghonosodott demokratikus vita mellett nem érvényesíti azt a követelményt, hogy az egyik vagy másik kérdésben különvéleményt valló párttag munkájában, nyilvános fellépésében mindenkor a párt álláspontját köteles képviselni, és nem léphet fel az ellen.” Azt hiszem, nem véletlen, hogy a Központi Bizottság beiktatta határozatába ezt a passzust. Az utóbbi években ugyanis megsaporodtak a különvélemények — de nem csak a vitában, nem csak a témák megközelítésének folyamatában, hanem már közéleti fórumokon is. Magatartásbeli abszurdum, hogy egy kommunista keverjen ferde szeleket nyilvános fellépésével, hiszen őt egészen másra kötelezi politikai meggyőződése és eszmei hovatartozása.

Az erkölcsi és magatartási értékrend amúgy is eléggé megbomlott. Sok mindent elnéztünk a gazdasági, a társadalmi és a politikai életben, ami nem volt a szánk íze szerint. Számos dologban megalkudtunk, mert nem volt kiáltó, fölháborító a hiba, s enyhe fejtárással mentünk el kifogásolt tények vagy emberi megnyilvánulások mellett, mert a cselekedet még nem súrolta a törvényt. Ilyen fellépéseket is könnyen kezeltünk — mondván: mit érhat az egy következetes, általánosan elfogadott politikának! De rá kell döbbsen, hogy a demokratizmus nagy jelszava alatt el-elzaporodott az efféle magatartás. Kommunistaik is megengedtek maguknak esetenként olyan tempókat, amelyek vagy teljes tájékozatlanságról, vagy olcsó népszerűsküddéről, vagy valamiféle rosszul értelmezett „politikai vagánykodásról” tanúskodtak. Történetek pedig ilyen esetek akkor, amikor idősebb lenne arról beszélni, hogy a társadalom is mindinkább magáévá teszi, elfogadja a kommunista által képviselt erkölcsi és magatartási normákat. Vagyis furcsa ellentmondás húzódik meg a téma mögött: amikor bizonyos alapvető erkölcsi kérdésekben általánossá vált az elvárás társadalmunkban minden világnézeti emberrel szemben — az utóbbi években számos magatartásbeli könnyelműséget, számos ettől idegen gesztust megtörtünk magunk között.

Ma már nemcsak a kommunistaiktól várja el a közösség, hogy tisztességgel és felelősséggel dolgozzanak; a

nagyobb érdek keretében bontakoztassák ki ambícióikat; tiszteljék és védjék a társadalmi tulajdont; legyen szociális érzékenységük stb., mert ilyen dolgokban már egységes a mérce és a megítélés. A szocialista közgondolkodás, a szocialista morál a nép általános jellemzője. Így bizonyos erkölcsi és etikai kérdésekben nincs már különbség kommunistaik és pártönkivüliek, vallásos meggyőződésű és ateista emberek között. A társadalom — ha úgy tetszik — „ráerőszakolja” a szocializmus erkölcsét és etikáját, legalábbis annak alapvető normáit minden állampolgárra. Ezek alól már nem lehet kibújni azonnal sem, hogy „kérem, én nem vagyok kommunista” — hiszen a követelményeket már általánosította a közvélemény.

Máshonnan indultunk — térjünk hát vissza!

Semmi prédikáció, semmi gyózkodás, semmi rábeszélés nem indokolt ma már az alapvető erkölcsi és etikai normák betartása érdekében. Szinte törvényeknél is erősebbnek kell lenniük a morális elvárásoknak, akár a kommunista hivatás méretük meg, akár az állampolgári és általános emberi magatartás. De különösen következetesnek és szigorúnak kell lenni a pártnak, amikor tagjainak magatartását ítéli meg. Állampolgárnak lenni objektív dolog. Beleszületünk egy társadalmi formációba, egy közösségbe — pártagnak, kommunistaiknak lenni több annál. Önként vállalni kell egy eszmét, egy küldetést, annak szolgálatában kell élni és dolgozni, a párt kötelező felelősségével!

Sarkalatos dolognak tartjuk azt a kommunista életvitelben, hogy a kollektív bölcsességgel kidolgozott határozatok magyarázatában és végrehajtásában teljesen egységesek legyünk. Egyéni „népszerűsküddésnek”, nagyfiúskodásnak, vagánykodásnak a szikráját sem lehet megtűrni a párt soráiban. Ha valakinek ehhez nincs elég fegyelme, keménysége — vonja le a szükséges következtetést, de ne számíton elvtársai politikai elnézésére. A politikáért váltott kollektív felelősség a kommunistaik százezreinek egyéni felelősségén épül. És a felelősségnek ebben a rendszerben minden téglának egyformán erősnek kell lenni!

SZ. SIMON ISTVÁN

A korrózió ellen Magyar szabadalom

A sodronykötelek „életük” során sokféle igénybevételnek vannak kitéve: húzás, hajlítás, nyomás egyaránt hat a sodrat alkotóelemeire, a vékony huzalszállakra. Nem csoda, hogy idővel „kifárad” az anyag, amit még a kopási és korróziós igénybevétel is siettet. Ez utóbbinak sokáig nem tulajdonítottak fontosságának megillető jelentőségét, míg rá nem jöttek, hogy az olajjal vagy zsírral kent sodronykötél élettartama 10 százalékkal növekszik. Ehhez az szükséges, hogy a kenőanyag a huzalszállak közötti belső teret, hézagokat töltsse ki, megakadályozván az oxigénnel és más, a korróziót előidéző anyagokkal a huzal felületéhez való jutását.

A korrózió elleni védelem úgy a leghatásosabb, ha a jártapadóképeségű, savmentes kenőanyagot a sodronykötél gyártása során viszik be a huzalszállak közé. A szabadalommal védett speciális sodróféj — magyar szakemberek alkotása —, ez a

technológiai „fogás” megvalósítható. A berendezés a sodróféjből, a fűthető kenőanyagtartályból, valamint egy kis szivattyúból áll. Az így bejuttatott kenőanyag a kötél egész élettartama alatt benne marad annak belsejében, és ott kifejti védő- és kenőhatását. (MTI)

Magyar — bolgár megbeszélés

Hétfőn, a Könnyűipari Minisztériumban dr. Bakos Zsigmond miniszterhelyettesnek és G. Damjanovnak, a Bolgár Népköztársaság könnyűipari minisztere első helyettesének vezetésével tárgyalások kezdődtek a két ország könnyűiparának együttműködéséről.

A KSZV teljesítette szovjet exporttervét

A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat legnagyobb külkereskedelmi partnere évek óta a Szovjetunió. Ebben az évben a KSZV négy és fél millió négyzetméter ponyva gyártását vállalta a szovjet fél részére. A vállalat december 18-án jelentette, hogy az utolsó négyzetmétereket is

legyártották, és így — a szállítási jó megszervezésével — minden tétel időben megérkezhet a Szovjetunióba. A ponyvagyártás azonban az ideai terv teljesítésével nem fejeződött be, tovább folyik, hiszen a KSZV jövő évi exportkötelezettsége már 5 millió négyzetméter.